

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 352/2018-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 31. mája 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Ladislava Orosza a Miroslava Duriša predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Michalom Mudrákom, Vajnorská 100/A, Bratislava, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 12 C 144/2012 z 12. marca 2014, rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8 Co 493/2014 z 28. júla 2015 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 118/2016 zo 16. augusta 2017, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. decembra 2017 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej

len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 12 C 144/2012 z 12. marca 2014 (ďalej len „napadnutý rozsudok okresného súdu“), rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 8 Co 493/2014 z 28. júla 2015 (ďalej len „napadnutý rozsudok krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Cdo 118/2016 zo 16. augusta 2017 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti a z príloh k nej priložených vyplýva, že v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 232/1991 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 12 C 71/1987 a sp. zn. 14 C 135/1985) okresný súd rozhodol 29. marca 2010 rozsudkom, ktorým priznal sťažovateľovi nárok voči žalovanému na zaplatenie sumy 5 101,85 € s príslušenstvom. Po nadobudnutí vykonateľnosti tohto rozsudku podal sťažovateľ návrh na vykonanie exekúcie. Súdny exekútor prípisom doručeným sťažovateľovi 8. marca 2011 oznámil, že povinný je nemajetný.

Na tomto základe sťažovateľ podal návrh okresnému súdu, ktorým sa voči Slovenskej republike domáhal náhrady škody vo výške 5 101,85 € s príslušenstvom a náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 5 000 € „z dôvodu, že sa súd dopustil priedahov čím spôsobil, že rozsudok sp. zn. 10 C/232/91 zo dňa 29. 03. 2010 bol vydaný po 25 rokoch konania, a teda v čase, keď dlžník sťažovateľa bol už nemajetný (spol. [REDAKOVANÉ]). Ústavný súd SR v tomto konaní v sledovanom období cca 15 a pol roka od roku 1993 do roku 2008 konštatoval priedahy v rozsahu 13 rokov a 2 mesiacov. Ak by sa len o túto dobu skrátilo súdne konanie, skončilo by v roku 1997, kedy spol. [REDAKOVANÉ] mala ešte dosť majetku. A to pritom súd neposudzoval priedahy v konaní pred rokom 1993 a po roku 2008.“.

O návrhu sťažovateľa rozhodol okresný súd napadnutým rozsudkom z 12. marca 2014 tak, že ho zamietol.

Proti rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom z 28. júla 2015 tak, že rozsudok okresného súdu potvrdil, avšak nie z dôvodu premlčania, ale z dôvodu, že sťažovateľ nepreukázal existenciu príčinnej súvislosti medzi prieťahmi v konaní sp. zn. 10 C 232/1991 a v návrhu uplatnenou škodou.

Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením zo 16. augusta 2017 tak, že dovolanie odmietol.

Podľa sťažovateľa právny záver najvyššieho súdu o neprípustnosti dovolania je *«nezákonný, neústavný, nesprávny a nespravodlivý... Porušovateľ 1/ v poslednom odseku 5. strany a prvom odseku 6. strany vymenoval dôvody, pre ktoré by bolo dovolanie prípustné, medzi inými vymenoval aj dôvod „právo na presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia“. Teda ak by rozsudkom porušovateľa 2/ bolo porušené právo sťažovateľa na presvedčivé súdne rozhodnutie, dovolanie voči takémuto rozsudku by bolo prípustné. Sťažovateľ má za to, že rozsudok sťažovateľ trpel práve vadou nepresvedčivého odôvodnenia.»*.

Vo vzťahu ku krajskému súdu sťažovateľ namieta jeho záver, podľa ktorého sťažovateľ tvrdil, že [REDAKOVANÉ], bol vytunelovaný k 19. aprílu 1992, pričom o neskoršej majetkovej situácii tohto štátneho podniku v konaní pred okresným súdom nič neuvádzal. Sťažovateľ v tejto súvislosti uvádza:

„Tvrdenie o vytunelovaní spol. [REDAKOVANÉ] nebolo skutkovým základom žaloby. Skutkovým základom žaloby bola škoda spôsobená tým, že z dôvodu prieťahov v konaní bolo rozhodnutie vydané už v čase, keď bola spol. [REDAKOVANÉ] nemajetná. Dôvodom bolo konštatovanie nemajetnosti žalovaného na základe zistení súdneho exekútora. Vytunelovanie bolo len skutkovým tvrdením, ktoré sa v priebehu konania preukázalo ako nepravdivé.

Tvrdenie strany súdneho sporu nemá absolútnu povahu, keďže jeho pravdivosť je zo strany súdu vždy podrobená dokazovaniu. Preto ak sťažovateľ tvrdil vytunelovanie spol. [REDAKOVANÉ] v roku 1992, pravdivosť tohto tvrdenia súd musí skúmať.

Porušovateľ 3/ ako súd prvého stupňa vo svojom rozsudku priamo konštatuje skutočnosti, ktoré toto tvrdenie vyvracajú. Žiaden z ďalších súdov tieto skutkové závery porušovateľa 3/ nespochybnil, pričom všetky konajúce súdu pritom mali v spise k dispozícii listiny o skutočnom stave veci.

V súdnom spise sa ku dňu, kedy bolo ukončené dokazovanie a vydaný rozsudok súdu prvého stupňa, nachádzali nasledovné listiny – dôkazy:

- výpis z OR SR spoločnosti [REDAKOVANÉ], z ktorého je zrejmé zrušenie tejto spoločnosti bez likvidácie k 01. 05. 1992 s tým, že majetok na účely privatizácie prešiel na Fond národného majetku SR...;

- zakladacia listina žalovaného – spoločnosti [REDAKOVANÉ] (neskôr pod názvom [REDAKOVANÉ] z ktorej je zjavné, že na túto spoločnosť prešiel všetok majetok spoločnosti [REDAKOVANÉ] vo forme nepeňažného vkladu, a prešli na ňu všetky práva a povinnosti (aj neznáme)...;

- výpis OR SR žalovaného vo forme tzv. úplného výpisu, na ktorom sú viditeľné aj zmeny v údajoch spoločnosti v čase, z ktorého je zjavné, že v roku 1992 mala spoločnosť [REDAKOVANÉ] majetok najmenej v hodnote 45.298.000 Sk (1.503.618,14 €) a následné zvyšovanie základného imania spoločnosti [REDAKOVANÉ] naposledy v roku 2000 na sumu 176.534.000,- Sk (5.859.855,27 €),

- prechod práv a povinností zo spoločnosti [REDAKOVANÉ] na spoločnosť [REDAKOVANÉ] ohľadom pohľadávky navrhovateľa je zrejmý aj z rozsudku 10 C 232/1990 Okresného súdu Bratislava I, keď konanie začalo ešte v roku 1987 voči spoločnosti [REDAKOVANÉ] a riadne pokračovalo aj po zániku tejto spoločnosti voči jej právnomu nástupcovi spoločnosti [REDAKOVANÉ], voči ktorej bol nakoniec Okresným súdom Bratislava I rozsudok 10 C/232/1991 dňa 29. 03. 2010 aj vydaný.

... Všetky vyššie uvedené listiny boli konštatované na strane 6 rozsudku porušovateľa 3/ sp. zn. 10 C/232/91 zo dňa 29. 03. 2010. Preto z týchto listín vychádzal porušovateľ 3/ a následne aj porušovateľ 2/. Keďže sa tieto listiny v súdnom spise nachádzali, sťažovateľ nebol povinný ich osobitne navrhovať ani predkladať. Z tohto dôvodu nemohlo ísť ani o nové tvrdenia sťažovateľa v odvolaní, ako to porušovateľ 2/ nesprávne konštatoval.

Porušovateľ 2/ mal k dispozícii celý spis vrátane pripojeného spisu 10 C/232/91 a skutkové závery porušovateľa 3/ ako súdu prvého stupňa akceptoval. Pritom

porušovateľ 3/ pri dokazovaní vychádzal z listín ktoré považoval za pravdivé a ktoré jednoznačne boli súdu predložené. Ak teda porušovateľ 2/ na jednej strane konštatuje, že sťažovateľ netvrdil ani nepreukázal stav majetku žalovaného po roku 1992 a na druhej strane akceptuje stav zistený z listín, ktoré sú súčasťou súdneho spisu a z ktorých obsahu vyplýva majetkový stav žalovaného v neskoršom období minimálne do roku 2000, porušovateľ 2/ si vzájomne odporuje. Tento rozpor porušovateľ 2/ vo svojom rozsudku žiadnym spôsobom nevysvetlil ani neodstránil. Rozsudok porušovateľa 2/ bol preto vnútorne rozporný, čím bolo porušené právo sťažovateľa na presvedčivé súdne rozhodnutie. Porušovateľ 1/ preto mal rozsudok porušovateľa 2/ zrušiť, resp. nemal dovolanie sťažovateľa odmietnuť ako neprípustné.

Išlo o takú vadu, pre ktorú bolo prípustné dovolanie voči rozsudku porušovateľa 2/. Porušovateľ 1/ preto mal vo veci dovolania konať, mal rozsudok preskúmať aj po vecnej stránke a rozhodnúť aj vo veci samej. Tým, že porušovateľ 1/ k vecnému preskúmaniu veci nepristúpil a dovolanie odmietol, dopustil sa porušenia vyššie uvedených práv sťažovateľa.“

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo/118/2016 zo dňa 16. 08. 2017 bolo porušené základné právo sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy... a čl. 6. ods. 1 Dohovoru...“

Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo/118/2016 zo dňa 16. 08. 2017 sa zrušuje. Rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8 Co/493/2014-161 zo dňa 28. 07. 2015 sa zrušuje. Rozsudok Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 12 C/144/2012-117 zo dňa 12. 03. 2014 sa zrušuje.

Vec sa vracia Okresnému súdu Bratislava I na ďalšie konanie.

Ústavný súd priznáva sťažovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 374,81 € k rukám jeho právneho zástupcu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne, t. j. na princípe subsidiarity.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom návrhu na začatie konania, teda tou časťou sťažnosti (v konaní podľa čl. 127 ústavy), v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv (m. m. IV. ÚS 415/09, IV. ÚS 355/09, II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05).

Sťažovateľ v petite sťažnosti navrhuje, aby ústavný súd rozhodol tak, že napadnutým uznesením najvyššieho súdu bolo porušené základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Sťažovateľ v petite sťažnosti výslovne nežiada, aby ústavný súd vyslovil porušenie označených práv aj napadnutým rozsudkom okresného súdu a napadnutým rozsudkom krajského súdu, žiada však, aby ústavný súd tieto rozsudky zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Pri skúmaní predmetu konania – ústavný súd popri petite sťažnosti – prihliadol aj na odôvodnenie sťažnosti. V záhlaví sťažnosti označil sťažovateľ okresný súd, krajský súd a najvyšší súd ako porušovateľov. V odôvodnení sťažnosti sťažovateľ ďalej uviedol konkrétnu argumentáciu, na základe ktorej odôvodňuje porušenie označených práv aj napadnutými rozsudkami okresného súdu a krajského súdu.

Vychádzajúc z uvedených skutočností – napriek nie úplnej jednoznačnému vyjadreniu v petite sťažnosti – ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľ namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom okresného súdu z 12. marca 2014, napadnutým rozsudkom krajského súdu z 28. júla 2015 a napadnutým uznesením najvyššieho súdu zo 16. augusta 2017.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

II.1 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom okresného súdu z 12. marca 2014

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd pri uplatňovaní svojej právomoci vychádza zo zásady, že ústava ukladá všeobecným súdom chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a uplatní sa až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Proti napadnutému rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd. Právomoc krajského súdu rozhodnúť o odvolaní sťažovateľa v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu. Ústavný súd preto túto časť jeho sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

II.2 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu z 28. júla 2015

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti ide vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať taký návrh, pri predbežnom prerokovaní

ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený posudzovať právne názory všeobecného súdu a preskúmať ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (*mutatis mutandis* I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Krajský súd napadnutým rozsudkom z 28. júla 2015 potvrdil napadnutý rozsudok okresného súdu z 12. marca 2014. Poukázal na to, že rozsudok okresného súdu je vo výroku vecne správny, pričom vo svojom rozsudku uviedol ďalej tieto právne závery:

„Predmetom odvolacieho konania bol navrhovateľom uplatnený nárok na zaplatenie sumy 5.101,85 eur titulom náhrady škody a sumy 20.845,44 eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy, spôsobenej nesprávnym úradným postupom spočívajúcim v prieťahoch v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I sp. zn. 10 C 232/1991, v ktorom sa domáhal mzdového nároku z titulu neplatne skončeného pracovného pomeru a po jeho priznaní nebola táto jeho pohľadávka uspokojená ani v exekučnom konaní z dôvodu nemajetnosti povinného.

Odporca v konaní vzniesol námietku premlčania, a preto súd prvého stupňa správne postupoval, keď skúmal premlčanie navrhovateľom uplatneného nároku podľa § 19 ods. 1

zák. č. 514/2003 Z. z., podľa ktorého právo na náhradu škody sa premlčí za 3 roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Nesprávne však dospel k záveru, že navrhovateľ sa o škode dozvedel z odpovede Okresného súdu Bratislava I na jeho sťažnosť najneskôr dňa 30. 11. 2008. Škoda navrhovateľovi nevznikla samotným konštatovaním prieťahov v konaní sp. zn. 10 C 232/1991, ale až nevyhľaditeľnosťou jeho pohľadávky, o ktorej sa dozvedel zo správy súdneho exekútora zo dňa 08. 03. 2011, a preto až týmto dňom začala navrhovateľovi plynúť zákonom stanovená 3-ročná premlčacia doba, a keďže navrhovateľ podal návrh na začatie konania dňa 23. 07. 2012, uplatnil si právo na náhradu škody a nemajetkovej ujmy pred uplynutím zákonom stanovenej premlčacej doby, a preto toto jeho právo nie je premlčané.

Súd prvého stupňa v prejednávanej veci vykonal aj dokazovanie za účelom zistenia skutočností rozhodujúcich pre posúdenie splnenia zákonom stanovených podmienok vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom v zmysle zák. č. 514/2003 Z. z., a to v rozsahu dôkazných návrhov účastníkov v súlade s ust. § 120 ods. 1 O. s. p., vykonané dôkazy vyhodnotil v súlade s ust. § 132 O. s. p., vec posúdil správne po právnej stránke a správne dospel k záveru, že v konaní nebola preukázaná príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom, a to prieťahmi v konaní sp. zn. 10 C 232/2010 a vznikom škody, ako aj príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom v konaní sp. zn. 10 C 232/1991 a vznikom nemajetkovej ujmy navrhovateľovi.

Z vykonaného dokazovania nálezom Ústavného súdu SR č. k. IV. ÚS 63/04-69 zo dňa 20. 04. 2005 a odpoveďou predsedníčky Okresného súdu Bratislava I na sťažnosť navrhovateľa v konaní sp. zn. 10 C 232/1991 zo dňa 19. 11. 2008 súd prvého stupňa vyvodil správny skutkový záver, že v uvedenom konaní boli preukázané prieťahy do 20. 04. 2005, pričom z odôvodnenia Nálezu ÚS SR zo dňa 20. 04. 2005 vyplýva, že tieto prieťahy boli konštatované od 15. 02. 1993, a následne v období od 19. 02. 2007 do 10. 10. 2007, v období od 18. 01. 2008 do 24. 06. 2008 a v období od 09. 07. 2008 do 16. 10. 2008. Správne tiež tieto zistené prieťahy v konaní posúdil ako nesprávny úradný postup v zmysle § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z.

Škoda navrhovateľovi podľa jeho tvrdení vznikla tým, že jeho pohľadávka právoplatne priznaná mu v konaní vedenom pred Okresným súdom Bratislava I sp. zn. 10 C 232/1991, nebola uspokojená, a to ani v exekučnom konaní z dôvodu, že žalovaná

organizácia do 19. 04. 1992 vytunelovala celý majetok, a preto sa po tomto období nemohol dovolať svojho práva na náhradu mzdy. Z uvedeného je zrejmé, že škoda vznikla navrhovateľovi nevyhnutnosťou jeho pohľadávky, ktorá podľa jeho tvrdení nastala už v roku 1992, a preto ku vzniku tejto škody nemohlo dôjsť v dôsledku nesprávneho úradného postupu v konaní 10 C 232/1991 v období od 15. 02. 1993 do 20. 04. 2005 a následne v roku 2007 a 2008. Nie je preto splnená podmienka existencie príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

Navrhovateľ v odvolaní uviedol, že jeho tvrdenie, že spoločnosť [REDAKOVANÉ] považoval za vytunelované už v roku 1992, je irelevantné, pretože išlo len o domnienku vychádzajúcu z nesprávnej interpretácie transformácie tejto spoločnosti Fondom národného majetku a z výpisu spoločnosti z obchodného registra je zrejmé, že spoločnosť do roku 2000 zvyšovala základné imania na takmer 4-násobok pôvodnej hodnoty a ďalej, že ak by sa v konaní nevyskytli prieťahy, rozhodnutie by bolo vydané najneskôr dňa 13. 11. 1992 a v tom čase bol majetok dlžníka navrhovateľa ohodnotený na 45.298.000 Sk a v roku 2000 bolo základné imanie dlžníka zvýšené na 176.534.000 Sk.

Navrhovateľ však v návrhu na začatie konania, ako aj v priebehu prvostupňového konania, neuviedol žiadne skutočnosti týkajúce sa majetku jeho dlžníka v období po roku 1992, ale ako rozhodujúcu skutočnosť z hľadiska vzniku jeho práva na náhradu škody a nemajetkovej ujmy tvrdil v prvostupňovom konaní, že žalovaná organizácia do 19. 04. 1992 vytunelovala celý majetok a aj na pojednávaní dňa 17. 01. 2014 uviedol, že právoplatne priznaného nároku na náhradu mzdy sa nedomohol z toho dôvodu, že jeho zamestnávateľ [REDAKOVANÉ] bolo pretransformované 19. 04. 1992 do Fondu národného majetku.

Z uvedeného je zrejmé, že navrhovateľ v odvolaní uviedol nové skutočnosti, ktoré neuviedol v prvostupňovom konaní a neoznačil ani žiadne dôkazy na preukázanie týchto skutočností, a preto odvolací súd na tieto skutočnosti nemohol prihliadať ani v rámci odvolacieho dôvodu podľa § 205a ods. 1 písm. d/ O. s. p., pretože obsah spisu nenasvedčuje tomu, že by navrhovateľ bez svojej viny tieto nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa a taktiež nebola splnená podmienka prípustnosti uplatňovania nových skutočností a dôkazov v odvolacom konaní podľa § 205a ods. 1

písm. c/ O. s. p., pretože odporca bol súdom prvého stupňa riadne poučený podľa § 120 ods. 4 O. s. p.

Vzhľadom na uvedené je irelevantná aj námietka navrhovateľa týkajúca sa ďalších prietáhov v konaní, o ktorých si podľa jeho názoru mal konajúci súd sám urobiť úsudok, keď podľa tvrdení navrhovateľa, ak by sa v konaní nevyskytli tieto všetky prietahy, rozhodnutie by bolo vydané najneskôr dňa 13. 11. 1992, avšak v tom čase podľa tvrdení navrhovateľa bola už žalovaná organizácia nemajetná, z čoho je zrejmé, že aj v prípade, ak by nedošlo k prietahom v konaní pod sp. zn. 10 C 232/91, bola by súdom priznaná pohľadávka navrhovateľa nevyožiteľná.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil aj s názorom súdu prvého stupňa, že aj navrhovateľom uplatnená nemajetková ujma spočívajúca v tom, že po neplatnom skončení pracovného pomeru vo [REDAKOVANÉ] zo dňa 22. 04. 1983, kde pracoval ako obchodno-ekonomický námestník, pracoval ako pomocný robotník na [REDAKOVANÉ] pri [REDAKOVANÉ], napriek tomu, že mal ukončené vysokoškolské vzdelanie, nevznikla v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom v konaní sp. zn. 10 C 232/1991, ale je následkom neplatného skončenia pracovného pomeru, o ktorom bolo rozhodnuté v inom súdnom konaní.“

Ústavný súd pri preskúvaní napadnutého rozsudku krajského súdu ako odvolacieho súdu vychádzal zo svojho ustáleného právneho názoru, podľa ktorého odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (tak prvostupňového, ako aj odvolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (IV. ÚS 350/09).

Ústavný súd preto preskúmal aj napadnutý rozsudok okresného súdu z 12. marca 2014, ktorým tento zamietol návrh sťažovateľa. Okresný súd v napadnutom rozsudku v podstatnom uviedol:

„Rozhodujúc o nároku navrhovateľa na náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z., sa súd v prvom rade zaoberal námietkou premlčania vznesenou odporcom a dospel k záveru, že je dôvodná. Podľa § 19 ods. 1 zákon č. 514/2003 Z. z. účinného v rozhodnom období, právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Súd na základe vykonaného dokazovania, nálezom Ústavného súdu SR č. k. IV. ÚS 63/04-69 zo dňa 20. 4. 2005 a odpoveďou Okresného súdu Bratislava I na sťažnosť navrhovateľa v konaní sp. zn. 10 C 232/1991 zo dňa 19. 11. 2008, mal za preukázané, že v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I sp. zn. 10 C 232/1991 boli konštatované prietahy v konaní na to príslušným orgánom, a to ku dňu rozhodnutia Ústavného súdu SR t. j. do 20. 4. 2005 a v období od 19. 2. 2007 do 10. 10. 2007, v období od 18. 1. 2008 do 24. 6. 2008 a v období od 9. 7. 2008 do 16. 10. 2008. Súd sa stotožnil s obranou odporcu, že pri posudzovaní zbytočných prietahov v súdnom konaní, ako nesprávneho úradného postupu môže súd konajúci o náhrade škody vychádzať len z taxatívne vymedzených skutočností a pretože všeobecný prvostupňový súd v konaní o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. z titulu nesprávneho úradného postupu nemá právomoc skúmať prietahy v inom súdnom konaní, ďalšie prietahy v konaní sp. zn. 10 C 232/1991 sám skúmať nemohol a vychádzal len z konštatovaných prietahov príslušným orgánom t. j. prietahov v konaní do 20. 4. 2005 konštatovaných v náleze Ústavného súdu SR č. k. IV. ÚS 63/04-69 zo dňa 20. 4. 2005 a prietahov v konaní v období od 19. 2. 2007 do 10. 10. 2007, v období od 18. 1. 2008 do 24. 6. 2008 a v období od 9. 7. 2008 do 16. 10. 2008 konštatovaných predsedníčkou Okresného súdu Bratislava I v odpovedi na sťažnosť navrhovateľa v konaní sp. zn. 10 C 232/1991 zo dňa 19. 11. 2008 Spr. 3822/08, ako nesprávneho úradného postupu. Navrhovateľ sa tak o škode vzniknutej mu nesprávnym úradným postupom v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I sp. zn. 10 C 232/1991 dozvedel dňom rozhodnutia, resp. dňom doručenia rozhodnutia, t. j. najneskôr dňa 30. 11. 2008, a keď nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy uplatnil z takto zistených prietahov na súde až dňa 23. 7. 2012, urobil tak po trojročnej lehote upravenej v § 19 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. Súd preto návrh navrhovateľa z dôvodu jeho premlčania zamietol.

Napriek záveru súdu o premlčení žalobného návrhu súd posudzoval v konaní aj splnenie podmienok pre priznanie nároku na náhradu škodu za nesprávny úradný postup

v zmysle § 9 zákona č. 514/2003 Z. z. Podľa § 9 zákona č. 514/2003 Z. z. štát za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom zodpovedá objektívne za súčasného splnenia troch podmienok:

1. že sa príslušný orgán štátu dopustil nesprávneho úradného postupu,
2. že poškodenému vznikla škoda,
3. že škoda je v príčinnej súvislosti s týmto nesprávnym úradným postupom.

Súd na základe vykonaného dokazovania, pripojeným spisom Obvodného súdu Bratislava I sp. zn. 10 C 232/1991 a 12 C 53/91, mal za preukázané, že navrhovateľ sa v pôvodnom konaní sp. zn. 14 C 135/85, návrhom zo dňa 1. 10. 1985 domáhal proti [REDAKOVANÉ], určenia neplatnosti skončenia pracovného pomeru výpoveďou zo dňa 27. 9. 1985, určenia, že pracovný pomer trvá a náhrady mzdy. Vo veci určenia neplatnosti skončenia pracovného pomeru výpoveďou zo dňa 27. 9. 1985 rozhodol Mestský súd v Bratislave rozsudkom č. k. 12 C 174/88-22 zo dňa 29. 6. 1988, právoplatným dňa 28. 7. 1988, ktorým zmenil rozsudok súdu prvého stupňa č. k. 12 C 71/87-105 zo dňa 3. 3. 1988. Mestský súd v Bratislave zároveň týmto rozsudkom zrušil rozsudok súdu prvého stupňa č. k. 12 C 71/87-105 zo dňa 3. 3. 1988 v časti o trvaní pracovného pomeru a o mzdových nárokoch a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Obvodný súd Bratislava I v zrušenej časti o návrhu navrhovateľa opätovne rozhodol rozsudkom č. k. 12 C 71/87-199 zo dňa 8. 2. 1989 tak, že zaviazal [REDAKOVANÉ] zaplatiť navrhovateľovi mzdové nároky vo výške 38.919,- Kčs s 3 % úrokom od 1. 2. 1986 do zaplatenia a vo zvyšku súd návrh zamietol. Priznaný mzdový nárok z titulu neplatného skončenia pracovného pomeru bol navrhovateľovi priznaný do obdobia 28. 7. 1988, kedy nadobudol právoplatnosť rozsudok ohľadom neplatného končenia pracovného pomeru výpoveďou a za ďalšie obdobie pri náhrade mzdy súd vychádzal z § 130 ods. 1 Zákonníka práce vzhľadom k tomu, že pokiaľ ide o základ nároku navrhovateľa o tom bolo právoplatne rozhodnuté a organizácia navrhovateľa, ktorý trval na ďalšom zamestnávaní mu neumožnila vykonávať prácu. Pokiaľ ide o nárok navrhovateľa na náhradu mzdy za obdobie od 26. 8. 1985 do 31. 12. 1985, ten súd uznesením na pojednávaní dňa 8. 2. 1989, vylúčil na samostatné konanie, vzhľadom k tomu, že nárok s neplatnosťou výpovede nesúvisel. O takto vylúčenom mzdovom nároku navrhovateľa súd konal pod sp. zn. 10 C 232/2010.

Nálezom Ústavného súdu SR č. k. IV. ÚS 63/04-69 zo dňa 20. 4. 2005 a odpoveďou predsedníčky Okresného súdu Bratislava I na sťažnosť navrhovateľa v konaní sp. zn. 10 C 232/1991 zo dňa 19. 11. 2008, mal súd za preukázané, že v konaní došlo k neprávnomu úradnému postupu konštatovaním prieťahov do 20. 4. 2005 a v období od 19. 2. 2007 do 10. 10. 2007, v období od 18. 1. 2008 do 24. 6. 2008 a v období od 9. 7. 2008 do 16. 10. 2008. Súd v konaní sp. zn. 10 C 232/2010 rozhodol rozsudkom pre uznanie v zmysle § 153a O. s. p. dňa 29. 3. 2010, právoplatným dňa 3. 5. 2010, ktorým súd zaviazal [REDAKOVANÉ] na zaplatenie 1.074,33 EUR spolu s úrokom z omeškania v celkovej výške 5.101,58 EUR za obdobie od 26. 9. 1984 do 29. 3. 2010, všetko do 15 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 3. 5. 2010. Súd v konaní o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. z titulu nesprávneho úradného postupu nemá právomoc skúmať prieťahy v inom súdnom konaní, preto iné prieťahy v konaní sp. zn. 10 C 232/1991, ako prieťahy zistené oprávneným orgánom, skúmať nemohol a vychádzal len z prieťahov konštatovaných v náleze Ústavného súdu SR č. k. IV. ÚS 63/04-69 zo dňa 20. 4. 2005 a prieťahov v konaní v období od 19. 2. 2007 do 10. 10. 2007, v období od 18. 1. 2008 do 24. 6. 2008 a v období od 9. 7. 2008 do 16. 10. 2008 konštatovaných predsedníčkou Okresného súdu Bratislava I v odpovedi na sťažnosť navrhovateľa v konaní sp. zn. 10 C 232/1991 zo dňa 19. 11. 2008 Spr. 3822/08. Takto zistené prieťahy v konaní sp. zn. 10 C 232/1991 súd považoval za nesprávny úradný postup. To znamená, že nesprávny úradný postup spočívajúci v prieťahoch v celom súdnom konaní sp. zn. 10 C 232/2010 preukázaný nebol.

Navrhovateľ sa skutočného plnenia na základe právoplatného rozsudku sp. zn. 10 C 232/1991 zo dňa 29. 3. 2010 domáhal v exekučnom konaní, ktoré však úspešné nebolo. Informáciou o stave konania sp. zn. Ex-85/2011 v exekučnej veci proti povinnému [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zo dňa 8. 3. 2011 mal súd za preukázané, že súdom priznaná pohľadávka je nevyožiteľná, pretože povinný nevlastní žiaden nehnuteľný ani hnutel'ný majetok, z výpisu zo Sociálnej poisťovne je zrejme, že nemá žiadnych zamestnancov a neodvádza žiadne odvody od roku 2007, na vydané príkazy na začatie exekúcie a exekučných príkazov do 12-tich bánk, neboli na účet súdneho exekútora pripísané žiadne finančné prostriedky. Navrhovateľ preto súdom priznanú pohľadávku, ale skutočne nevyožiteľnú označil za škodu, a to škodu vo výške

5.101,58 EUR, čo však predstavuje len súdom priznaný úrok z omeškania za obdobie od 26. 9. 1984 do 29. 3. 2010. Podľa názoru súdu ale nevyloženie tejto súdom priznanej sumy nie je v príčinnej súvislosti so zisteným nesprávnym úradným postupom súdu v konaní sp. zn. 10 C 232/1991, priedahmi konštatovanými na to príslušným orgánom v náleze Ústavného súdu SR č. k. IV. ÚS 63/04-69 zo dňa 20. 4. 2005 a v odpovedi predsedníčky Okresného súdu Bratislava I v odpovedi na sťažnosť navrhovateľa v konaní sp. zn. 10 C 232/1991 zo dňa 19. 11. 2008 Spr. 3822/08, ale je následkom nečinnosti povinného, ktorý si nesplnil súdom uloženú povinnosť a sám navrhovateľ v žalobnom návrhu uviedol, že už do 19. 4. 1992 bol povinný, [REDAKOVANÉ], vytunelovaný a preto aj iný mzdový nárok uplatňovaný v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I sp. zn. 12 C 53/91 dňa 3. 7. 1997 vzal späť. Navrhovateľ sa tak v tomto konaní snažil domôcť plnenia priznaného mu súdom, ale povinným nesplneným, od štátu, čo súd považoval za neprípustné.

Výpisom z obchodného registra Okresného súdu Bratislava I [REDAKOVANÉ] oddiel [REDAKOVANÉ], vložka [REDAKOVANÉ], založenom v spise tunajšieho súdu sp. zn. 10 C 232/1991 na č. l. 61, mal súd za preukázané, že štátny podnik [REDAKOVANÉ] bol zrušený rozhodnutím ministra priemyslu SR č. 41/92 zo dňa 14. 4. 1992 na základe § 15 ods. 1 písm. a zákona č. 111/90 Zb. o štátnom podniku a § 11 ods. 3 zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby a na základe rozhodnutia ministra pre správu a privatizáciu národného majetku SR o schválení privatizačného projektu č. j. 340/1992 z 11. 4. 1992, bez likvidácie k 30. 4. 1992 a všetky práva a záväzky, vrátane záväzkov z pracovnoprávných vzťahov prešli na Fond národného majetku SR. Zakladacou listinou akciovej spoločnosti [REDAKOVANÉ] založenou v spise tunajšieho súdu sp. zn. 10 C 232/1991, na č. l. 246, zo dňa 13. 4. 1992, mal súd za preukázané, že Fond národného majetku SR založil akciovú spoločnosť [REDAKOVANÉ] a predmetom nepenažného vkladu zakladateľa bol všetok majetok slúžiaci na prevádzkovanie št. p. [REDAKOVANÉ], ako i všetky práva a povinnosti, záväzky (i neznáme) okrem práv podľa § 16 zákona č. 92/1991 Zb. Výpisom z obchodného registra Okresného súdu Bratislava I oddiel [REDAKOVANÉ], vložka [REDAKOVANÉ], mal súd za preukázané, že obchodná spoločnosť [REDAKOVANÉ] bola uznesením Okresného súdu Bratislava I, č. k. 33 Cbr/109/2009 zo dňa 21. 03. 2012, právoplatným dňa

28. 05. 2012, zrušená bez likvidácie a dňa 7. 6. 2012 bola vymazaná z obchodného registra ex offo. Zrušením spoločnosti bez likvidácie je zrejmé, že nemala žiaden majetok.

Podľa § 17 zákon č. 514/2003 Z. z. účinného v rozhodnom období, sa nemajetková ujma v peniazoch uhrádza len ak nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom iba samostatné konštatovanie porušenia práva. Navrhovateľ sa v predmetnom konaní domáhal nemajetkovej ujmy za nesprávny úradný postup – prietah v konaní vedenom na tunajšom súde sp. zn. 10 C 232/1991 vo výške 20.845,44 EUR do 29. 3. 2010, ktorú určil na základe priemernej mzdy v národnom hospodárstve za obdobie celého trvania súdneho sporu sp. zn. 10 C 232/1991. Ako nemajetkovú ujmu, ktorá mu vznikla týmto nesprávnym úradným postupom, vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 17. 1. 2014 označil skutočnosť, že po neplatnom skončení pracovného pomeru vo [REDAKOVANÉ] zo dňa 22. 4. 1983 (bolo predmetom iného súdneho sporu vedenom na Okresnom súde Bratislava I sp. zn. 14 C 74/83), kde pracoval ako obchodno-ekonomický námestník, pracoval ako pomocný robotník na [REDAKOVANÉ] pri [REDAKOVANÉ], napriek tomu, že má ukončené vysokoškolské vzdelanie a zamestnávateľ mu dával zlé kádrové posudky. Uvedenú nemajetkovú ujmu si uplatňoval za obdobie od právoplatnosti rozsudku Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 14 C 74/83 (predmetom sporu bolo okrem iného neplatné skončenie pracovného pomeru zo dňa 22. 4. 1983), od 19. 2. 1986 do 29. 3. 2010, kedy súd rozhodol rozsudkom v konaní sp. zn. 10 C 232/1991. Žiadne dôkazy na preukázanie takto označenej nemajetkovej ujmy však súdu nenavrhol. Podľa názoru súdu navrhovateľom uplatnená nemajetková ujma nie je v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom v konaní sp. zn. 10 C 232/1991, ale je následkom neplatného skončenia pracovného pomeru vo [REDAKOVANÉ], zo dňa 22. 4. 1983, o ktorom bolo rozhodnuté v inom súdnom konaní (rozsudkom Mestského súdu v Bratislave č. k. 11 Co 28/84-39 zo dňa 25. 9. 1984).“

V súvislosti s posúdením ústavnosti napadnutého rozsudku krajského súdu v spojení s napadnutým rozsudkom okresného súdu ústavný súd poukazuje na rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 3 M Cdo 6/2010 z 22. septembra 2010, v ktorom konštatoval: „V sporovom konaní sa uplatňuje prejednacía zásada. Účastník má jednak povinnosť tvrdenia, jednak dôkaznú povinnosť. Následky spojené s ich nesplnením v podobe vecne nepriaznivého

rozhodnutia nesie ten účastník konania, ktorý tieto povinnosti nesplnil. Medzi povinnosťou tvrdenia a povinnosťou označiť dôkazy na preukázanie tvrdení je vzájomná väzba. Pokiaľ účastník konania nesplní povinnosť tvrdenia, nemôže splniť ani povinnosť označiť na svoje tvrdenia dôkazy. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť účastníka konania za to, že v konaní neboli preukázané jeho tvrdenia a že z toho dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej aj v takých prípadoch, kedy neboli preukázané určité skutočnosti významné podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci (či už z dôvodu nečinnosti účastníka, ktorý nesplnil povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení stanovenú v § 101 a § 120 ods. 1 vety prvej O. s. p., alebo preto, že takáto skutočnosť nemohla byť preukázaná vôbec). Okruh rozhodujúcich skutočností, ktorých sa týkajú povinnosti tvrdenia a označenia dôkazov na preukázanie tvrdení, je daný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer účastníkov konania. Táto norma zásadne určuje tak rozsah dôkazného bremena (okruh skutočností, ktoré musia byť preukázané), ako aj nositeľa dôkazného bremena.“

Okresný súd v napadnutom rozsudku poukázal na § 9 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“). Vychádzajúc z uvedeného hmotnoprávneho ustanovenia uviedol, že štát za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom zodpovedá objektívne za súčasného splnenia troch podmienok, že:

- príslušný orgán štátu sa dopustil nesprávneho úradného postupu,
- poškodenému vznikla škoda,
- škoda je v príčinnej súvislosti s týmto nesprávnym úradným postupom.

Dispozícia uvedenej hmotnoprávnej normy takto vymedzuje okruh skutočností, ktorých sa týkala povinnosť tvrdenia a dôkazná povinnosť sťažovateľa. Sťažovateľ v konaní pred okresným súdom tvrdil, že škoda a nemajetková ujma mu vznikla nesprávnym úradným postupom – zbytočnými priet'ahmi v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 232/1991, pričom škoda mala vzniknúť na tom základe, že v dôsledku zbytočných priet'ahov v predmetnom konaní sa súdom priznaný nárok stal nevymožiteľným. Sťažovateľ tvrdil,

že jeho bývalý zamestnávateľ bol „vytunelovaný“, t. j. zbavený majetku k 19. aprílu 1992, keď bol pretransformovaný do Fondu národného majetku Slovenskej republiky. Na tomto základe krajský súd dospel k záveru, že sťažovateľom uplatnená škoda – vzniknutá pre nevyožiteľnosť pohľadávky k 19. aprílu 1992 – nemohla byť v príčinnej súvislosti s priet'ahmi v konaní sp. zn. 10 C 232/1991, ktoré ústavný súd v náleze sp. zn. IV. ÚS 63/04 z 20. apríla 2005 posudzoval za obdobie od 15. februára 1993 do 20. apríla 2005, resp. s priet'ahmi vo vymedzených obdobiach rokov 2007 a 2008, ktoré konštatovala predsedníčka okresného súdu v prípise z 19. novembra 2008. Uvedený právny záver krajského súdu ústavný súd nepovažuje za arbitrárny a ani zjavne neodôvodnený, preto je ústavne udržateľný. Nemožno akceptovať námietku sťažovateľa, že krajský súd v napadnutom odvolacom konaní neprijal zmenenú argumentáciu sťažovateľa, keďže ju považoval za novú skutočnosť. Skutkové tvrdenie o nevyožiteľnosti súdom priznaného nároku a aj spôsobu a času, keď táto nevyožiteľnosť vznikla, bolo – vychádzajúc z § 9 zákona č. 514/2003 Z. z. – súčasťou toho, čo bol sťažovateľ povinný tvrdiť a tiež preukázať. Označenie rozhodujúcich skutočností a označenie a predloženie dôkazov na ich preukázanie je časovo ohraničené vyhlásením uznesenia okresného súdu, ktorým sa končí dokazovanie, o čom musí byť účastník poučený. Skutočnosti a dôkazy uplatnené neskôr sú odvolacím dôvodom len za podmienok uvedených v § 205a [§ 120 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“)]. Sťažovateľ túto novú skutočnosť – t. j. zmenené tvrdenie o tom, kedy mal byť bývalý zamestnávateľ sťažovateľa zbavený majetku („vytunelovaný“) a kedy sa tak jeho nárok stal nevyožiteľným – uplatnil až v odvolacom konaní po vyhlásení uznesenia okresného súdu o skončení dokazovania a po poučení v zmysle § 120 ods. 4 OSP. Ak v uvedenej procesnej situácii krajský súd neakceptoval túto novú skutočnosť – s poukazom na to, že neboli splnené podmienky podľa § 205a OSP – nepostupoval arbitrárne (svojvoľne). V tomto smere nie je relevantné, že okresný súd si k svojmu spisu pripojil spis sp. zn. 10 C 232/1991, v ktorom boli listiny, z ktorých mala vyplývať táto skutočnosť, t. j. iný čas, kedy sa stal nárok sťažovateľa nevyožiteľným. Nebolo totiž povinnosťou súdu vykonávať dokazovanie na preukázanie skutočností, ktoré sťažovateľ netvrdil, keďže sporové konanie je ovládané prejednávacou zásadou (zásadou kontradiktórnosti), a nie vyšetrovacou zásadou.

Odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu v spojení s napadnutým rozsudkom okresného súdu je dostatočné a vyčerpávajúce – sťažovateľ dostal odpovede na ťažiskové právne otázky rámcujúce jeho vec. Tieto právne závery konajúcich súdov – okresného súdu a krajského súdu – nie je potrebné zo strany ústavného súdu dopĺňať alebo revidovať, naopak, ústavný súd môže na ne s ohľadom na sťažnostné námietky sťažovateľa v plnom rozsahu odkázať, keďže podľa ústavného súdu sú ústavne udržateľné a obsahujú relevantné a zrozumiteľne formulované právne argumenty.

Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

II.3 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu zo 16. augusta 2017

Vychádzajúc z obsahu sťažnosti sa ústavný súd v rámci predbežného prerokovania sústredil na posúdenie, či sa najvyšší súd ústavne akceptovateľným spôsobom vysporiadal s dovolacími námietkami sťažovateľa, ktorými odôvodňoval prípustnosť dovolania, sledujúc pritom skutočnosť, či nemožno sťažnosť v tejto časti považovať za zjavne neopodstatnenú.

V súvislosti s preskúmaním napadnutého uznesenia najvyššieho súdu ústavný súd poukazuje v prvom rade na svoju ustálenú judikatúru, v ktorej opakovane zdôrazňuje, že otázka posúdenia, či sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí v zásade do výlučnej právomoci najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu. Otázka posúdenia prípustnosti dovolania je otázkou zákonnosti a jej riešenie samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľa (napr. II. ÚS 324/2010).

Najvyšší súd v napadnutom uznesení najprv preskúmal procesnú prípustnosť dovolania a dospel k záveru, že dovolanie nie je podľa § 238 ods. 1, 2 a 3 OSP prípustné. Napokon preskúmal dovolanie proti napadnutému rozsudku krajského súdu s prihliadnutím na § 242 ods. 1 druhú vetu OSP aj z dôvodov uvedených v § 237 ods. 1 OSP, a to predovšetkým z dôvodu existencie prípadnej vady podľa § 237 ods. 1 písm. f) OSP, ktorej sa sťažovateľ dovolával. Najvyšší súd následne uviedol:

«10. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach uvádzal, že pre záver o existencii procesnej vady konania v zmysle § 237 ods. 1 O. s. p. nie je významný subjektívny názor strany, ktorá namieta, že sa súdy nižších inštancií dopustili takej vady, rozhodujúcim je len záver dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (viď napríklad rozhodnutia sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 2 Cdo 609/2015, 3 Cdo 409/2015, 4 Cdo 143/2015, 5 Cdo 238/2015, 6 Cdo 30/2016, 7 Cdo 371/2015, 8 Cdo 34/2016).

13. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia bola už dávnejšou judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (R 111/1998) považovaná za procesnú vadu („inú vadu konania“) nezakladajúcu prípustnosť dovolania. Správnosť takeho nazerania na právne dôsledky nepreskúmateľnosti potvrdili viaceré rozhodnutia ústavného súdu o sťažnostiach proti tým rozhodnutiam Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktoré zotrvali na právnych záveroch súladných s R 111/1998 (viď napríklad rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015 a III. ÚS 288/2015).

14. Na rokovaní občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Toto stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, považuje dovolací súd za plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci. Dodáva, že obsah spisu neposkytuje žiadny podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá veta tohto stanoviska, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu

pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri *Sutyazhnik proti Rusku*, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (*Ryabykh proti Rusku*, rozsudok z roku 2003). V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny dôvod, aby na preskúmanú vec bola aplikovaná druhá veta uvedeného stanoviska.

16. Pokiaľ žalobca namietal nesprávny procesný postup odvolacieho súdu v súvislosti s jeho tvrdenými novými skutočnosťami, dovolací súd poznamenáva, že súd prvej inštancie (pred vyhlásením dokazovania za skončené) v súlade s § 120 ods. 4 O. s. p. poučil strany sporu o možnosti predložiť dôkazy a skutočnosti a to najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie. Zo zápisnice o pojednávaní z 12. marca 2014 (viď č. 1. 114 a nasl. spisu) nepochybne vyplýva, že súd strany sporu náležite poučil (§ 120 ods. 4 O. s. p.). Žalobca výslovne uviedol, že návrhy na dokazovanie nemá. Nakoľko v prejednávanej veci žiadna zo zákonných podmienok uvedených v § 205a ods. 1 O. s. p. nebola splnená, potom postup odvolacieho súdu, keď na v odvolaní tvrdené skutočnosti neprihliadol, treba považovať za správne.»

K námietke nesprávneho právneho posúdenia veci najvyšší súd uviedol:

„... Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 ods. 1 O. s. p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). Aj keby tvrdenie dovolateľa bolo opodstatnené (dovolací súd ho z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľom vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O. s. p. (porovnaj tiež R 54/2012 a viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, sp. zn. 2 Cdo 97/2010, sp. zn. 3 Cdo 53/2011, sp. zn. 4 Cdo 68/2011, sp. zn. 5 Cdo 44/2011, sp. zn. 6 Cdo 41/2011 a sp. zn. 26/2010). V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné, čo však nie je daný prípad.“

Vychádzajúc z citovaného ústavný súd zastáva názor, že najvyšší súd sa v napadnutom uznesení ústavne konformným spôsobom zaoberal kľúčovými dovolacími námietkami, ktoré sťažovateľ uplatnil vo svojom dovolaní smerujúcom proti napadnutému rozsudku krajského súdu, pričom právne závery, ktoré k nim zaujal, sú primeraným spôsobom odôvodnené a zodpovedajú obsahu a zmyslu právnych noriem, ktoré najvyšší súd pri rozhodovaní o dovolaní aplikoval. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu je preto podľa názoru ústavného súdu z ústavného hľadiska akceptovateľné a udržateľné a nesignalizuje takú príčinnú súvislosť medzi ním a sťažovateľom označenými právami, ktorá by zakladala reálnu možnosť vysloviť ich porušenie po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie.

Ústavný súd poukazuje na to, že súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy alebo práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je povinnosť súdu akceptovať dôvody prípustnosti opravného prostriedku uvádzané sťažovateľom, v dôsledku čoho ich „nerešpektovanie“ súdom ani nemožno bez ďalšieho považovať za porušenie označeného základného práva podľa ústavy alebo práva podľa dohovoru. V inom prípade by totiž súdy stratili možnosť posúdiť, či zákonné dôvody prípustnosti alebo neprípustnosti podaného dovolania boli vôbec naplnené. Takýto postup a rozhodnutie dovolacieho súdu Občiansky súdny poriadok výslovne umožňuje, preto použitý spôsob v konkrétnych prípadoch nemohol znamenať odoprenie prístupu sťažovateľa k súdnej ochrane v konaní o mimoriadnom opravnom prostriedku.

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých vyslovenia porušenia sa sťažovateľ domáha, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Po odmietnutí sťažnosti ako celku bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi uplatnenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. mája 2018